

Literatūra

VADOVĒLIS

10

II GIMNAZIJOS KLASEI

1 DALIS

Violeta Dumčiuvienė

Violeta Irniūtė

Turiny

Pirmoji vadovėlio dalis

Įvadas. Kaip mokytis su vadovėliu	4
-----------------------------------	---

Reiškinio „Žvilgsnio galia“ tyrinėjimas	6
---	---

I ciklas

Kodėl Antikos mitai – neišsemiamas išminties šaltinis?	12
Ką paveldėjome iš Antikos?	14
1. Aukotis dėl kitų ar gyventi dėl savęs?	16
Antikos epocha	16
Prometėjas	19
Antanas Maceina, „Prometėjizmo prasmė“	21
2. Ar įmanoma pergudrauti likimą?	24
Sisifas	24
Kazys Saja, „Sizifo akmuo“	27
3. Kodėl neužtenka mylėti save?	31
Narcizo mitas	31
Henrikas Radauskas, „Afroditė ir Narcisas“	34
4. Kas žmones skatina atlikti neįmanomus žygius?	36
Orfėjas ir Euridikė	37
Sigitas Parulskis, „Vapantis Orfėjas“	37
5. Ar laisvė ir siekiai turi ribas?	41
Dedalas ir Ikaras	41
Marcelijus Martinaitis, „Ikaras ir artojas“	44
Požiūrio kampas	46
Apibendrinimas	48

II ciklas

Epas – bendruomenę telkiantis pasakojimas	52
Kodėl visuotinai žinomi pasakojimai svarbūs bendruomenei?	54
1. Kuo ypatingas graikų epų herojus ir jo kova?	56
Albertas Mangelis, „Homero Iliada ir Odisėja“	57
Dalia Dilytė, „Heladės šviesa“	58
Homeras, „Iliada“	60
Alvydas Valenta, „Maras stovykloje. Achilo pyktis“	69
2. Kaip vaizduojamas dievų ir žmonių pasaulis Homero poemoje „Iliada“?	73
Albertas Mangelis, „Homero poemos Iliada santrauka“	73
Homeras, „Iliada“	76
Pet Barker, „Mergelių tylą“	80
3. Ką apie pasaulio įvairovę pasakoja Homero poema „Odisėja“?	83
Albertas Mangelis, „Homero poemos Odisėja santrauka“	83
Homeras, „Odisėja“	86
Kazys Bradūnas, „Odisėjas buvo nekantrus“	90
Gintaras Grajauskas, „Apie teisingą atmintį“	92
4. Kaip Homero poemoje „Odisėja“ vaizduojamos moterys?	93
Homeras, „Odisėja“	93
Madlena Miler, „Kirkė“	99
Požiūrio kampas	102
Apibendrinimas	103

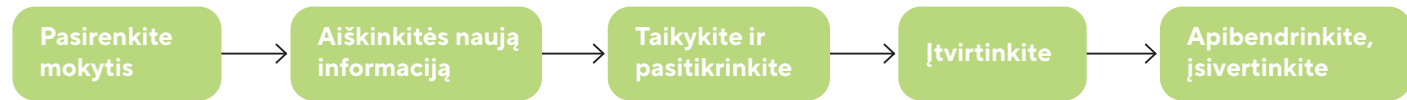
III ciklas

Kada laisvė kurti tampa drąsa veikti?	106
Kaip senovės Graikijos teatras paveikė šiuolaikinį scenos meną?	108
1. Kodėl „kiekvienas žmogus yra vertas tiek, kiek vertas tikslas, kurio jis siekia“ (Markas Aurelijus)?	110
Aischilas, „Prikaltasis Prometėjas“	112
2. Kas skatina žmogų rinktis maišto kelią?	118
Sofoklis, „Antigonė“	120
Janina Degutytė, „Antigonė“	128
3. Ką įgyja ir praranda žmogus, ginantis savo tiesą?	131
Nijolės Sadūnaitės gynimosi kalba, pasakyta 1975 metais teisme	132
Vincas Mykolaitis-Putinas, „Prometėjas“	134
Požiūrio kampas	138
Apibendrinimas	139
IV ciklas	
Ką Šventasis Raštas sako man ir apie mane?	142
Kodėl Šventasis Raštas – universalus kultūros tekstas?	144
1. Kokios Senojo Testamento išminties pamokos aktualios šiandien?	146
„Pirmasis pasakojimas apie Kūrimą“ (Pr 1, 1–31; 2, 1–4)	149
„Kainas ir Abelis“ (Pr 4, 1–16)	150

„Abraomo auka ir bandymas“ (Pr 22, 1–19)	152
„Pasakojimas apie Babelio bokštą“ (Pr 11)	153
2. Kas atskleidžiama Senojo Testamento poetiniuose tekstuose?	157
Dovydo psalmės:	
„Kūrėjo didybė ir žmogaus orumas“ (Ps 8)	158
„Tremtinio malda“ (Ps 42)	159
„Giesmių giesmės knyga“	161
3. Kodėl Biblija svarbi Europos tapatybei?	164
Kalno pamokslas „Priešų meilė“ (Mt 5, 38–48)	167
„Palyginimas apie talentus“ (Mt 25, 14–30)	167
„Sūnaus palaidūno palyginimas“ (Lk 15, 11–32)	169
„Himnas meilei“ (1 Kor 13)	170
4. Kaip biblinės tiesos įsilieja į literatūros kūrinį?	172
Icchokas Meras, „Lygiosios trunka akimirką“	174
Donaldas Kajokas, „Apie palaidūną ir paklydėlį“	182
Požiūrio kampas	185
Apibendrinimas	186
Literatūros terminų žodynelis	190
Tekstų šaltiniai	193
Iliustracijų šaltiniai	194

Kaip mokytis su vadovu

Nuosekli mokymosi eiga

Kas yra ciklo jvade?

- Ciklo temų turinys.
- Svarbiausios veiklos.
- Raktiniai žodžiai.

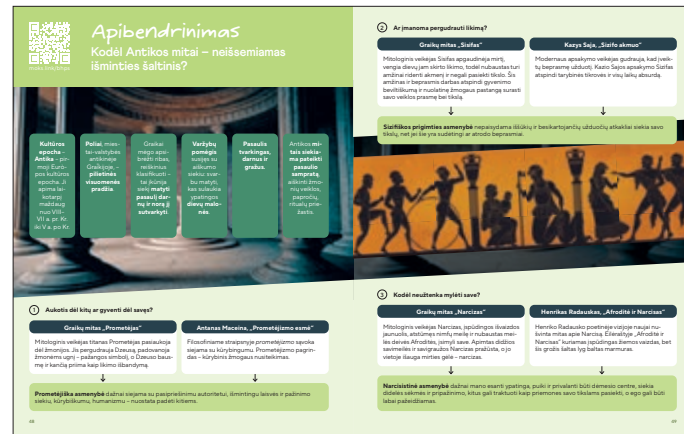
Koks ryšys su gyvenimu?

- Įdomi informacija.
- Prisininkite, ką jau žinote.
- Diskutuokite, dalykitės nuomone, sužinokite daugiau.

Kaip plėsti akiratį? Reiškinio tyrinėjimas

- Kelkite klausimus.
- Ieškokite informacijos.

Kaip apibendrinti ciklą?

- Pasikartokite ciklo medžiagą.
- Atlikite užduotis ir pasitikrinkite.
- Įsivertinkite pasiekimus.

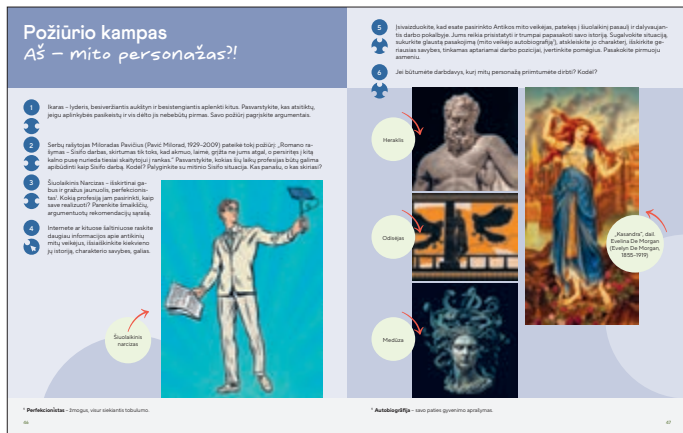
Darbas poromis – šią užduotį siūloma atlikti su klasės draugu.

Darbas grupēm – šī uždauoj siūloma atlikti bendradarbiaujant grupēje.

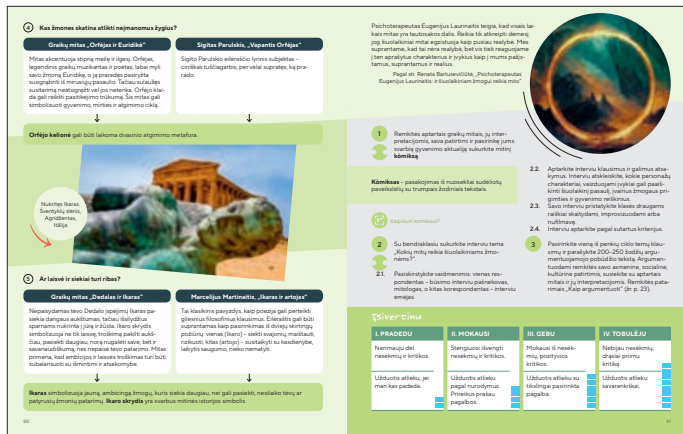

Taip akcentuojamos svarbius įgūdžius lavinančios užduotys.

Požiūrio kampas

- Kurkite.
- Bendradarbiaukite.
- Siūlykite sprendimus.

I CIKLAS

KODĖL ANTIKOS MITAI – NEIŠSEMIAMAS IŠMINTIES ŠALTINIS?

Graikų dievas Ątlasas, laikantis
Žemės rutulį

Šiame cikle

Ką paveldėjome iš Antikos?

- 1. Aukotis dėl kitų ar gyventi dėl savęs?**
Antikos epocha
Graikų mitas „Prometėjas“
Antanas Maceina, „Prometėjizmo esmė“
- 2. Ar įmanoma pergudrauti likimą?**
Graikų mitas „Sisifas“
Kazys Saja, „Sizifo akmuo“
- 3. Kodėl neužtenka mylėti save?**
Graikų mitas „Narcizas“
Henrikas Radauskas, „Afroditė ir Narcisas“
- 4. Kas žmones skatina atlikti neįmanomus žygius?**
Graikų mitas „Orfėjas ir Euridikė“
Sigitas Parulskis, „Vapantis Orfėjas“
- 5. Ar laisvė ir siekiai turi ribas?**
Graikų mitas „Dedalas ir Ikaras“
Marcelijus Martinaitis, „Ikaras ir artojas“

Ką veiksime

- **Susipažinsime** su Antikos epochos ypatumais, senovės graikų pasaulėjauta, mituose išryškintomis vertybėmis.
- **Analizuosime** ir **vertinsime** mitų bei šiuolaikinės literatūros kūrinių personažus, jų charakterius, elgesio motyvus.
- **Mokysimės** formuluoti teiginį, jį pagrįsti, argumentus apibendrinti.
- **Kursime** ir **pristatysime** viešąją kalbą, argumentuojamojo pobūdžio tekstus nurodytomis temomis.

Raktiniai žodžiai

kultūros epocha

Ąntika

mitas

fābula

siužetas

veikėjas

straipsnis

kontekstas

įvaizdis

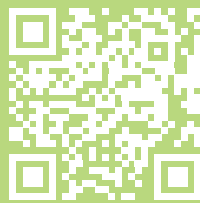
motyvas

absūrdas

postmodernizmas

narcisizmas

interpretācija

moks.link/bhpk

Ką paveldėjome iš Antikos?

Disko metikas

Atėnų Akropolis – senovės graikų dievų panteonas

Ar kada pagalvojote, kiek daug visko esame paveldėję iš senovės graikų? Demokratija ir pilietinė visuomenė, olimpinės žaidynės ir daugybė terminų mūsų kalboje – tai vis Antikos palikimas. Posakiai „Achilo kulnas“, „Sizifo darbas“, „Prometėjo ugnis“, „Pandoros skrynia“ tapo visuotiniais frazeologizmais, suprantamais ir be pirminių šaltinių – graikų mitų. O kai pradėdame kalbėti apie mitus, paaiškėja, kad tai yra pasakojimai apie mus ir mūsų pasaulį. Ir dar apie norą tą pasaulį sutvarkyti, apsibrėžti ribas, jausti saiką ir darną.

- ① Pasvarstykite, kaip olimpinės žaidynės siejamos su antikinės Graikijos dievais ir senovės graikų gyvenimu. Pagrįskite savo požiūrį.
- ② Pažiūrėkite vaizdo įrašą, kuriame filosofas, kultūrologas Leonidas Donskis (1962–2016) pristato tris Antikos kūrinius, ir atsakykite į pateiktus klausimus.
 - 2.1. Kurie laikai laikomi Vakarų civilizacijos pradžia? Kodėl?
 - 2.2. Kaip graikų literatūra ir filosofija veikia mūsų gyvenimą?
 - 2.3. Kokius modernaus mąstymo ypatumus įžvelgiame senovės graikų literatūroje?

Kodėl svarbu pažinti Antikos palikimą?

Antika – laikotarpis, žymintis Vakarų civilizacijos pradžią.

Antikinė graikų literatūra ir filosofija veikia ir mūsų gyvenimą.

Antikinėje literatūroje – modernaus mąstymo ištakos.

Žymaus graikų rėtoriaus ir filantropo Herodo Ątiko (101–177?) pastatytas odeonas

Su klasės draugais pasvarstykite ir argumentuotai atsakykite, kas iš pateikto sąrašo žinoma iš Antikos epochos, o kas atsiradę moderniaisiais laikais.

Demokrātija, dramā, Europā, Eurōpos Sājunga, festivāliai, filosofija, internētas, investāvimas, komeŗcinēs pāskolas, lyŗiŗ lygŗbē, mŗtingai, mōkesŗiai, mokŗklos, monētos, olimpiādos, parlameņtas, pedagogai, poligrāfija, raŗŗtinēs sŗtartys, refereņdumai, retōrika, teātras, tēchniniai vadovēliai, teismaŗ, ŗiniāsklaida.

RENGIAMĖS SKAITYTI

- 1 Prisiminkite ir trumpai aptarkite, ką iš IX klasės žinote apie poetą Marcelijų Martinaitį. Kokį jo kūrinį skaitėte? Pasidalykite įspūdžiais.
- 2 Prisiminkite, koks veikėjas (tikroviškas, sąlyginis ar mitologinis) yra jo sukurtasis Kukutis. Argumentuokite.
- 3 Atidžiai skaitykite Marcelijaus Martinaičio eilėraštį „Ikaras ir artojas“ ir atkreipkite dėmesį, kokie personažai dalyvauja eilėraščio vyksme.

„Peizažas su krantinčiu Ikaru“, dail. Piteris Breigelis, vyresnysis (Pieter Bruegel il Vecchio, 1564–apie 1638)

Marcelijus Martinaitis
Ikaras ir artojas

Krito Ikaras. Didžiulis sparnuotas šešėlis
slinko per kalnus, laukus ir per jūrą.
Tirpo nuo saulės artumo vaškiniai sparnai,
beviltiškai ore mosavo.

Arė artojas. Kopė į kalną aukštyn –
lyg į šimtmečius.
Jaučiai didžiuliai ėjo ramiai susitaikę su arklu
ir jungu.
Krito Ikaras. Artėjo į savo šešėlį,
krito, kur ganėsi bandos,
kur mėlynavo kalnai.
Ėjo mažytis artojas, lyg pasikinkęs du vabalus.
Mėlyna jūra spindėjo prieš saulę, o bangos
tarsi sustingo.

Ėjo artojas ramiai paskui jaučius ir nieko nematė.
Šauksmo Ikaro jisai neišgirdo –
darbas ir duona išmokė žiūrėti į žemę.

Krito Ikaras, kaip krenta sapne į bedugnę.
Krantas ir saulėta jūra artėjo link jo švilpdama. –
Oras nelaikė sparnų.
Krito Ikaras. Išskleidęs rankas
artėjo prie savo šešėlio.
Paukštį pralenkęs, rankom save apkabinęs,
krito į jūrą.

Ėjo artojas ramiai paskui jaučius ir nieko nematė.
Molis kvėpėjo ir vagos prieš saulę žvilgėjo.
Vagą išvaręs, jaučius paleidęs ganytis,
pats, žolėje atsigulęs, padangėję regėdamas
paukštį, išgalvojo Ikarą.

Iš kn. Marcelijus Martinaitis, „Pareisiu su paukščiais“

SKAITOME IR SUPRANTAME

- 1 Kas vaizduojama Marcelijaus Martinaičio eilėraštyje „Ikaras ir artojas“? Ką nusako pavadinimas?
- 2 Kokį mito „Dedalas ir Ikaras“ **motyvą** atpažįstame eilėraštyje?
- 3 Kas rodo, kad ši istorija yra išgalvota? Koks naujas personažas atsiranda? Kodėl jis svarbus? Argumentuokite.
- 4 Kokiomis meninės raiškos priemonėmis apibūdinamas Ikaras ir artojas? Ką tai atskleidžia? Savo nuomonę pagrįskite.
- 5 Kodėl artojas nematė ir neišgirdo Ikaro? Suraskite, kokia priežastis nurodyta tekste.
- 6 Atidžiai perskaitykite paskutinį eilėraščio sakinį. Kaip aiškinamas mito apie Ikarą atsiradimas?
- 7 Ar poetas mitą aiškina, ar sukuria naujas jo prasmes? Savo požiūrį argumentuokite.

Motyvą – literatūros teksto mažiausio turinio vieneto tema. Mažiausias teksto turinio vienetas yra frazė. Minintis, kuri ta fraze išreiškiama, yra jos tema, arba motyvas.

APTARIAME

- 1 Sąsiuvinuose nubrėžkite dvi skirtingas kryptis, kur link juda eilėraščio veikėjai. Raskite žodžius ir posakius, nusakančius, kaip krinta Ikaras ir kaip juda (eina, aria) artojas. Įvertinkite, kaip veikėjų judėjimo kryptis padeda suprasti modernumo ir tradicijos santykį. Savo požiūrį pagrįskite.
- 2 Kas eilėraščiu teigiama? Suformuluokite kūrinio idėją.
- 3 Paaškindite, kokia Ikaro skrydžio ir tragiško likimo prasmė Antikos mite ir kokia Marcelijaus Martinaičio eilėraštyje „Ikaras ir artojas“. Savo požiūrį argumentuokite.
- 4 Profesorius Leonidas Donskis teigė, kad antikinėje literatūroje akivaizdžios modernaus mąstymo ištakos. Marcelijaus Martinaičio eilėraštis šią mintį savitai patvirtina. Suformuluokite išvadą ir pagrįskite dviem trimis argumentais iš eilėraščio.

TIRIAME IR KURIAME

Išanalizuokime

- 1 **Apibūdinkite ir palyginkite**, kaip Ikaras vaizduojamas graikų mite ir kaip Marcelijaus Martinaičio eilėraštyje „Ikaras ir artojas“. **Paaiškinkite**, kodėl šiuolaikiniame eilėraštyje nekalbama apie Dedalą. **Įvertinkite** Ikaro skrydžio ir tragiško likimo prasmę mite ir poetinėje mito interpretacijoje. **Pasvarstykite**, kas būtina siekiant tikslo ir pajutus dvasinę laisvę. Savo nuomonę pagrįskite.

- 2 Atidžiai patyrinėkite Piterio Breigelio paveikslą „Peizažas su krantinčiu Ikaru“ (žr. p. 44): nusakykite pirmą įspūdį, atkreipkite dėmesį į spalvas, linijas, formas, kompoziciją, stenkitės atpažinti simbolines, metaforines detales, kurias siekiama pabrėžti, apgalvokite, ką tai galėtų reikšti. Savais žodžiais paaiškinkite, kas paveikslą sieja su Marcelijaus Martinaičio eilėraščiu. Savo požiūrį argumentuokite.

- 3 Argumentuotai raštu atsakykite į klausimą: „Ar laisvės siekis turi ribas?“. Remkitės savo asmenine, socialine, kultūrine patirtimis, susiekite su mitu „Dedalas ir Ikaras“. Parašykite 70–100 žodžių argumentuojamojo pobūdžio tekstą (žr. p. 23).

KO IŠMOKAU? KODĖL TAI SVARBU?

Požiūrio kampas

Aš – mito personažas?!

1 Ikaras – lyderis, besiveržiantis aukštyn ir besistengiantis aplenkti kitus. Pasvarstykite, kas atsitiktų, jeigu aplinkybės pasikeistų ir vis dėlto jis nebebūtų pirmas. Savo požiūrį pagrįskite argumentais.

2 Serbų rašytojas Miloradas Pavičius (Pavić Milorad, 1929–2009) pateikė tokį požiūrį: „Romano rašymas – Sisifo darbas, skirtumas tik toks, kad akmuo, laimė, grįžta ne jums atgal, o persirites į kitą kalno pusę nurieda tiesiai skaitytojui į rankas.“ Pasvarstykite, kokias šių laikų profesijas būtų galima apibūdinti kaip Sisifo darbą. Kodėl? Palyginkite su mitinio Sisifo situacija. Kas panašu, o kas skiriasi?

3 Šiuolaikinis Narcizas – išskirtinai gabus ir gražus jaunuolis, perfekcionistas¹. Kokią profesiją jam pasirinkti, kaip save realizuoti? Parenkite šmaikščių, argumentuotų rekomendacijų sąrašą.

4 Internetu ar kituose šaltiniuose raskite daugiau informacijos apie antikinių mitų veikėjus, išsiaiškinkite kiekvieno jų istoriją, charakterio savybes, galias.

Šiuolaikinis narcizas

5

Įsivaizduokite, kad esate pasirinkto Antikos mito veikėjas, patekęs į šiuolaikinį pasaulį ir dalyvaujantis darbo pokalbyje. Jums reikia prisistatyti ir trumpai papasakoti savo istoriją. Sugalvokite situaciją, sukurkite glaustą pasakojimą (mito veikėjo autobiografiją¹), atskleiskite jo charakterį, išskirkite geriausias savybes, tinkamas aptariamai darbo pozicijai, įvertinkite pomėgius. Pasakokite pirmuoju asmeniu.

6

Jei būtumėte darbdavys, kurį mitų personažą priimtumėte dirbti? Kodėl?

Heraklis

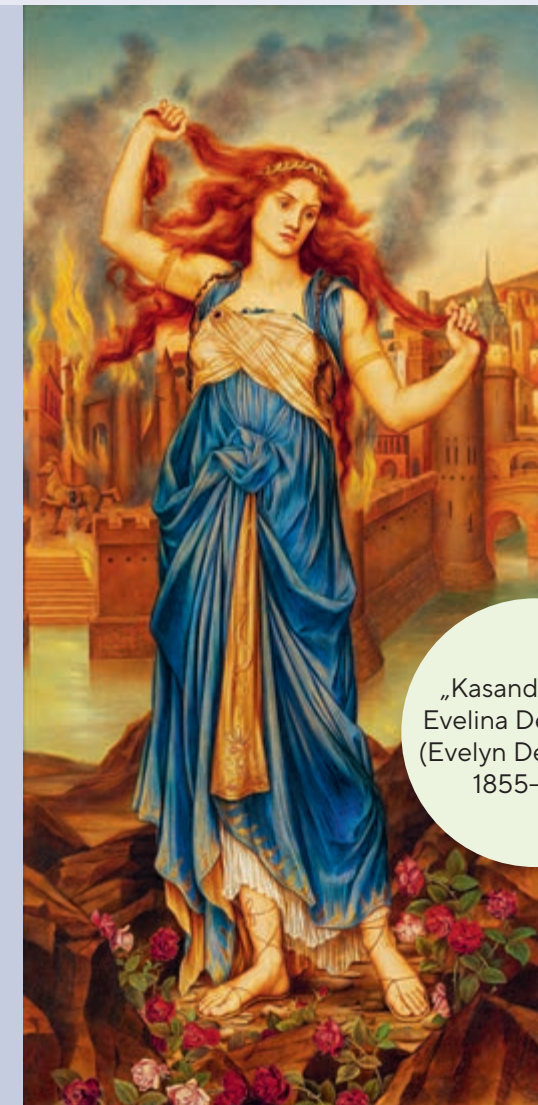
Odisėjas

Medūza

„Kassandra“, dail. Evelina De Morgan (Evelyn De Morgan, 1855–1919)

¹ **Perfekcionistas** – žmogus, visur siekiantis tobulumo.

¹ **Autobiografija** – savo paties gyvenimo aprašymas.

Apibendrinimas

Kodėl Antikos mitai – neišsemiamas išminties šaltinis?

Kultūros epocha – Antika – pirmoji Europos kultūros epocha. Ji apima laikotarpį maždaug nuo VIII–VII a. pr. Kr. iki V a. po Kr.

Poliai, miestai-valstybės antikinėje Graikijoje, – **pilietinės visuomenės pradžia**.

Graikai mėgo apibrėžti ribas, reiškinius klasifikuoti – tai įkūnija siekį **matyti pasaulį darnų ir norą jį sutvarkyti**.

Varžybų pomėgis susijęs su aiškumo siekiu: svarbu matyti, kas sulaukia ypatingos dievų malonės.

Pasaulis tvarkingas, darnus ir gražus.

Antikos mitais siekiama pateikti pasaulio sampratą, aiškinti žmonių veiklos, papročių, ritualų priežastis.

1 Aukotis dėl kitų ar gyventi dėl savęs?

Graikų mitas „Prometėjas“

Mitologinis veikėjas titanas Prometėjas pasiaukoja dėl žmonijos. Jis pergudrauja Dzeusą, padovanoja žmonėms ugnį – pažangos simbolį, o Dzeuso bausmę ir kančią priima kaip likimo išbandymą.

Antanas Maceina, „Prometėjizmo esmė“

Filosofiniame straipsnyje *prometėjizmo* sąvoka siejama su kūrybingumu. Prometėjizmo pagrindas – kūrybinis žmogaus nusiteikimas.

Prometėjiška asmenybė dažnai siejama su pasipriešinimu autoritetui, išmintingu laisvės ir pažinimo siekiu, kūrybiškumu, humanizmu – nuostata padėti kitiems.

2 Ar įmanoma pergudrauti likimą?

Graikų mitas „Sisifas“

Mitologinis veikėjas Sisifas apgaudinėja mirtį, vengia dievų jam skirtą likimo, todėl nubaustas turi amžinai ridenti akmenį ir negali pasiekti tikslo. Šis amžinas ir beprasmis darbas atspindi gyvenimo beviltiškumą ir nuolatinę žmogaus pastangą surasti savo veiklos prasmę bei tikslą.

Kazys Saja, „Sizifo akmuo“

Modernaus apsakymo veikėjas gudrauja, kad įveiktų beprasmę užduotį. Kazio Sajos apsakymo Sizifas atspindi tarybinės tikrovės ir visų laikų absurdą.

Sizifiškos prigimties asmenybė nepaisydama iššūkių ir besikartojančių užduočių atkakliai siekia savo tikslų, net jei šie yra sudėtingi ar atrodo beprasmiški.

3 Kodėl neužtenka mylėti save?

Graikų mitas „Narcizas“

Mitologinis veikėjas Narcizas, įspūdingos išvaizdos jaunuolis, atstūmęs nimfų meilę ir nubaustas meilės deivės Afroditės, įsimyli save. Apimtas didžios savimeilės ir savigraužos Narcizas pražūsta, o jo vietoje išauga mirties gėlė – narcizas.

Henrikas Radauskas, „Afroditė ir Narcisas“

Henriko Radausko poetinėje vizijoje naujai nušvinta mitas apie Narcisą. Eilėraštyje „Afroditė ir Narcisas“ kuriamas įspūdingas žiemos vaizdas, bet šis grožis šaltas lyg baltas marmuras.

Narcisistinė asmenybė dažnai mano esanti ypatinga, puiki ir privalanti būti dėmesio centre, siekia didelės sėkmės ir pripažinimo, kitus gali traktuoti kaip priemones savo tikslams pasiekti, o ego gali būti labai pažeidžiamas.

4 Kas žmones skatina atlikti neįmanomus žygius?

Graikų mitas „Orfėjas ir Euridikė“

Mitas akcentuoja stiprią meilę ir ilgesį. Orfėjas, legendinis graikų muzikantas ir poetas, labai myli savo žmoną Euridikę, o ją praradęs pasiryžta susigrąžinti iš mirusiųjų pasaulio. Tačiau sulaužęs susitarimą neatsigręžti vėl jos netenka. Orfėjo klaida gali reikšti pasitikėjimo trūkumą. Šis mitas gali simbolizuoti gyvenimo, mirties ir atgimimo ciklą.

Sigitas Parulskis, „Vapantis Orfėjas“

Sigito Parulskio eilėraščio lyrinis subjektas – ciniškas tuščiagarbis, per vėlai supratęs, ką prarado.

Orfėjo kelionė gali būti laikoma dvasinio atgimimo metafora.

Nukritęs Ikaras. Šventyklų slėnis, Agridžentas, Italija

5 Ar laisvė ir siekiai turi ribas?

Graikų mitas „Dedalas ir Ikaras“

Nepaisydamas tėvo Dedalo įspėjimų Ikaras pasiekia dangaus aukštumą, tačiau išsilydžius sparnams nukrinta į jūrą ir žūsta. Ikaro skrydis simbolizuoja ne tik laisvę, troškimą pakilti aukščiau, pasiekti daugiau, norą nugalėti save, bet ir savanaudiškumą, nes nepaisė tėvo patarimo. Mitas primena, kad ambicijos ir laisvės troškimas turi būti subalansuoti su išmintimi ir atsakomybe.

Marcelijus Martinaitis, „Ikaras ir artojas“

Tai klasikinis pavyzdys, kaip poezija gali perteikti gilesnius filosofinius klausimus. Eilėraštis gali būti suprantamas kaip pasirinkimas iš dviejų skirtingų požiūrių: vienas (Ikaro) – siekti svajonių, maištauti, rizikuoti, kitas (artojo) – susitaikyti su kasdienybe, laikytis saugumo, nieko nematyti.

Ikaras simbolizuoja jauną, ambicingą žmogų, kuris siekia daugiau, nei gali pasiekti, nesilaiko tėvų ar patyrusių žmonių patarimų. Ikaro skrydis yra svarbus mitinės istorijos simbolis.

Psichoterapeutas Eugenijus Laurinaitis teigia, kad visais laikais mitas yra tautosakos dalis. Reikia tik atkreipti dėmesį, jog šiuolaikiniai mitai egzistuoja kaip pusiau realybė. Mes suprantame, kad tai nėra realybė, bet vis tiek reaguojame į ten aprašytus charakterius ir įvykius kaip į mums pažįstamus, suprantamus ir realius.

Pagal str. Renata Bartusevičiūtė, „Psichoterapeutas Eugenijus Laurinaitis: ir šiuolaikiniam žmogui reikia mito“

1 Remkitės aptartais graikų mitais, jų interpretacijomis, sava patirtimi ir pasirinkę jums svarbią gyvenimo aktualiją sukurkite mitinį kòmiksą.

Kòmiksas – pasakojimas iš nuosekliai sudėliotų paveikslėlių su trumpais žodiniais tekstais.

Kaip kurti komiksus?

- 2 Su bendraklasiu sukurkite interviu tema „Kokių mitų reikia šiuolaikiniams žmonėms?“.
- 2.1. Pasiskirstykite vaidmenimis: vienas respondentas – būsimo interviu pašnekovas, mitologas, o kitas korespondentas – interviu ėmėjas.

- 2.2. Aptarkite interviu klausimus ir galimus atsakymus. Interviu atskleiskite, kokie personažų charakteriai, vaizduojami įvykiai gali paaiškinti šiuolaikinį pasaulį, įvairius žmogaus prigimties ir gyvenimo reiškinius.
- 2.3. Savo interviu pristatykite klasės draugams raiškiai skaitydami, improvizuodami arba nufilmavę.
- 2.4. Interviu aptarkite pagal sutartus kriterijus.
- 3 Pasirinkite vieną iš penkių ciklo temų klausimų ir parašykite 200–250 žodžių argumentuojamojo pobūdžio tekstą. Argumentuodami remkitės savo asmenine, socialine, kultūrine patirtimis, susiekite su aptartais mitais ir jų interpretacijomis. Remkitės patarimais „Kaip argumentuoti“ (žr. p. 23).

Išsivertinu

I. PRADEDU	II. MOKAUSI	III. GEBU	IV. TOBULĖJU
Nerimauju dėl nesėkmių ir kritikos.	Stengiuosi išvengti nesėkmių ir kritikos.	Mokausi iš nesėkmių, pozityvios kritikos.	Nebijau nesėkmių, drąsiai priimu kritiką.
Užduotis atlieku, jei man kas padeda.	Užduotis atlieku pagal nurodymus. Prireikus prašau pagalbos.	Užduotis atlieku su tikslingai pasirinkta pagalba.	Užduotis atlieku savarankiškai.